

Perhehoidosta jälkihuoltoon - Helsingin jälkihuolto

Sosiaaliohjaajat Miira Arffman ja Mia Melleri

Tuotekehitystyön erikoisammattitutkinto

- 2022-2023 jälkihuollosta useampi työntekijä suorittamassa tuotekehitystyön erikoisammattitutkintoa
- Kehittämistyön kohteina siirtymävaiheen työskentely, sosiaaliohjaus, ryhmätoiminta jälkihuollossa ja jälkihuollon lapsiperheet

Jälkihuolto-oikeus

- Hyvinvointialueen on järjestettävä lapselle tai nuorelle jälkihuoltoa (Helsingissä lastensuojelu järjestää jälkihuollon 18-v asti)
 - Avohuollon tukitoimena tapahtuneen sijoituksen päättymisen jälkeen, jos sijoitus on kestänyt yhtäjaksoisesti vähintään puoli vuotta ja kohdistunut lapseen yksin. (Lastensuojelulaki 75 § 1 momentti)
 - Jälkihuoltoa voidaan järjestää myös sellaiselle nuorelle, jota ei ole aiemmin sijoitettu kodin ulkopuolelle tai jonka sijoitus ei ole kestänyt puolta vuotta. Lastensuojelulaki 75 § 2 momentti

HELSINGIN JÄLKIHUOLTO, NUORTEN PALVELUT, SYKSY 2023

Aikuissosiaalityön päällikkö
4 johtavaa sosiaalityöntekijää
2 johtavaa ohjaajaa

Jälkihuollossa on neljä tiimiä, joissa kaikissa työskentelee

6-8 sosiaalityöntekijää (25 sostt)
6 sosiaaliohjaajaa (24 soso)

Tiimejä palvelevat myös
Asumisesta vastaava ohjaaja
Tehostetun palvelun tiimi 10 ohjaajaa

Perhepsykoterapeutti on ollut käytettävissä 1- 2 pvä/vko
Systeminen työote

Terveystenhoitaja

Asiakkaina n.1500
Mitoitus 50/stt ja 25/soso

10.11.2023 Miira Arffman, Mia Melleri

ASUMINEN JA OSTOPALVELUT

Käytettävissä
n.350 välivuokrattua
asuntoa.

Ostamme sosiaaliohjausta
pääsääntöisesti
ulkopaikka kunnilla asuville
– noin **275** nuorta muualla.

SAS-ryhmän kautta noin

61

nuorta laitos/asumispalveluissa.

HAASTEET

Asuntopula, kohtuuhintaiset asunnot

Nuoret eivät saa / hae /
sitoudu / mielenterveys- ja
päihdepalveluihin

Neurokirjon pulmiin oikean avun
saaminen

Palvelut vaativat kehittämistä,
monitoimijaisuus

Helmi 2022

275 nuorta
ulkopaikkakunnilla

33 nuorta on
asunnottomana

356
nuorelta puuttuu
päivittäinen ohjelma

61
nuorella
peruskoulu kesken

1130
ASIAKASTA

Tuotekehitystyön erikoisammattitutkinnossa tehdyt asiakasprofiilit

Paju Palveluja tarvitseva

Paju on 19-vuotias nuori, joka asuu vuokra-asunnossa. Hänellä ei ole päiväohjelmaa eikä ole suorittanut peruskoulun jälkeen toisen asteen tutkintoa. Hänellä on psyykkisen hyvinvoinnin haasteita. Paju tarvitsee apua arjen hallintaan, raha-asioiden hoitamiseen ja tulevaisuuden suunnitteluun. Pajulla on jälkihuollossa sosiaalityöntekijä ja sosiaaliohjaaja. Lisäksi hänellä on kontakti Nuorisoasemalle.

Tuisku paljon palveluja tarvitseva

Tuisku on 20-vuotias nuori, joka asuu jälkihuollon tuetussa asumisessa. Tuiskulla ei ole peruskoulun päättötodistusta. Hän käyttää paljon päihteitä ja kärsii jatkuvasti rahapulasta. Palvelujärjestelmä ei vastaa hänen tarpeisiinsa. Tuiskulla on jälkihuollossa sosiaalityöntekijä ja hän saa ohjausta tuetusta asumisesta.

Tuotekehitystyön erikoisammattitutkinnossa tehdyt asiakasprofiilit

Pouta pärjäävä

Pouta on 22-vuotias nuori, joka asuu kaupungin vuokra-asunnossa. Poutalla on toisen asteen tutkinto ja hän käy töissä. Pouta käy psykoterapiassa. Poutalla on harrastus ja hän tapaa kavereitaan. Poutalla jälkihuollossa sosiaalityöntekijä. Pouta pyytää itse tarvittaessa apua esimerkiksi taloudellisiin asioihin.

Valo vanhempi

Valo on 21-vuotias nuori, jolla on yksi lapsi. Valo asuu lapsensa kanssa vuokra-asunnossa ja on yksinhuoltaja. Valo on vanhempainvapaalla ja kokee ajoittain yksinäisyyttä arjessa. Valo tarvitsee apua raha-asioihin. Hänellä on jälkihuollossa sosiaalityöntekijä ja sosiaaliohjaaja. Valon lapsella on lastensuojelun asiakkuus ja Valo saa lastensuojelusta apua arkeensa.

Nuoren itsenäistymisen tukeminen

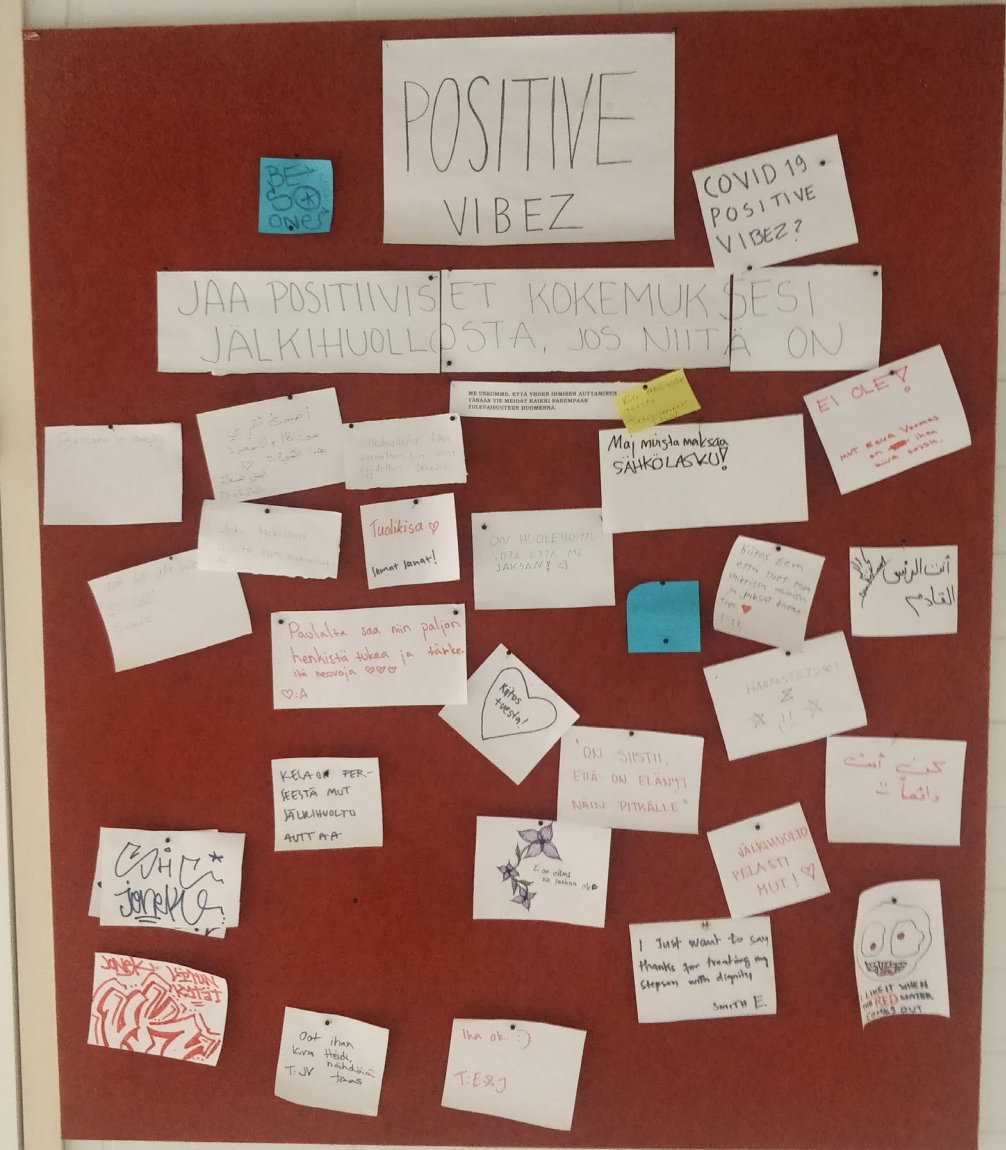
- Huostaanotto ja etenkin sijoituspaikkojen vaihtuminen aiheuttavat haasteita nuoren kehityskulkuun ja aikuistumiseen
- Sote-palveluiden lisäksi aikuistumisen tuki pitää sisällään nuorten tuen asumiseen, raha-asioihin, opiskeluun ja työhön, vanhemmuuteen, sosiaalisiin suhteisiin, arkiseen jaksamiseen ja kansalaisena toimimiseen.
- Perhehoidossa kasvaneilla on havaintojemme mukaan paremmat valmiudet aikuistumiseen
- YEE-hankkeen loppuraportissa todettiin haasteeksi se, että eri sijoituspaikoilla on erilaisia valmiuksia valmentaa nuoria itsenäistymisen taidoissa ja kiinnittää palvelupolkuun.

THL:n YEE-hankkeen loppuraportista

- Lastensuojelun jälkihuollon merkittävänä onnistumisena ja hyvänä käytäntönä:
 - rinnalla kulkevan aikuisen tuki, joka toimii vuorovaikutuksessa nuoren ja lähiverkoston kanssa.
 - Siirtymävaiheessa merkityksellisenä pidettiin ”saattaen vaihtamista”, jotta prosessi on hallittu ja hyvissä ajoin ennakoitu.
- Tärkeänä nähtiin myös palveluiden tarpeen selvittäminen ajan kanssa jo ennen kuin nuori täyttää 18-vuotta
- Luottamuksen rakentamisen kannalta keskeiseksi koettiin tutustuminen jälkihuoltoon siirtyvään nuoreen hyvissä ajoin, ainakin puoli vuotta ennen täysi-ikäistymistä.

Nuorten ajatuksia jälkihuollosta

- ” Kiitos tuesta”
- ”Jälkihuollosta tultiin sairaalaan, kun sinne pyydettiin läheisiä”
- ”Joku tarkistaa asioita, esim. vuokran maksu”
- ”On huolehdittu siitä, että mä jaksan”
- ”Muistutettu sähkölaskusta”
- ”Kela on perseestä, mutta jälkihuolto auttaa”
- ”Saa niin paljon henkistä tukea ja tärkeitä neuvoja.”
- ”Harrastetuki”
- ”Kiitos, että tuette vaikeissa asioissa ja jaksatte kannustaa”
- ”On siistii, että on elänyt niin pitkälle”
- ”Ei se elämä niin paskaa ole”
- ”Tukea, olkapäätä ja keskustelua”
- ”Kaikkea hyvää ja olen saanut todella paljon apua”

Työpajojen ohjeistus

- Ryhmiin jakautuminen
- Kysymysten työstäminen ryhmittäin 10 min/ kysymys
- Purku

Kysymykset

1. Kun kaikki menee pieleen, mikä olisi huonoin mahdollinen tilanne nuoren siirtyessä jälkihuoltoon? Entä paras?
2. Perhehoidon toiveita jälkihuollolle, mitä on hyvä huomioida alkuvaiheen työskentelyssä?
3. Millainen on hyvä/huono asiakas/itsenäistymissuunnitelma?
4. Mitä on aikuistumisen tuki? Millaisia itsenäistymisen valmiuksia olisi hyvä olla?
5. Hyvinvointialueiden erot, tasalaatuisuus valtakunnallisesti ja ylipäätään? Miten eroavaisuudet näyttäytyvät eri hyvinvointialueiden välillä?